

Folkhälsomyndigheten

Vägledning till näringsidkare om egenkontrollprogram för den som säljer tobaksvaror, elektroniska cigaretter och påfyllningsbehållare samt tobaksfria nikotinprodukter

Om vägledningen

Den här vägledningen är ett stöd för näringsidkare som ska ta fram ett egenkontrollprogram. Vägledningen är ett komplement till lagen (2018:2088) om tobak och liknande produkter, lagen (2022:1257) om tobaksfria nikotinprodukter samt Folkhälsomyndighetens föreskrifter om utformningen av egenkontrollprogram vid försäljning av tobaksvaror, elektroniska cigaretter och påfyllningsbehållare samt tobaksfria nikotinprodukter (HSLF-FS 2024:4). Föreskrifterna anger vilka rutiner som ett egenkontrollprogram minst ska innehålla, den här publikationen beskriver vilka rutiner egenkontrollprogrammet därutöver kan innehålla.

Målgrupp för vägledningen

Vägledning riktar sig till dig som

är detaljhandlare och säljer tobaksvaror, elektroniska cigaretter och påfyllningsbehållare samt tobaksfria nikotinprodukter

är partihandlare som säljer tobaksvaror

bedriver gränsöverskridande distansförsäljning av tobaksvaror, elektroniska cigaretter och påfyllningsbehållare till konsumenter.

Du måste alltid känna till vad som gäller enligt lag, förordning och myndighetens föreskrifter. Informationen i den här vägledningen är enbart tänkt att fungera som ett stöd för dig och ersätter inte det som framgår i författningarna. Det kan också finnas andra lagar eller andra myndigheters föreskrifter som du måste känna till. Folkhälsomyndigheten uppdaterar kontinuerligt innehållet men vi kan inte garantera att informationen i vägledningen alltid är helt aktuell. Aktuell lagstiftning publiceras på riksdagens hemsida.

Läshänvisningar

Egenkontrollprogrammet kan innehålla olika rutiner beroende på om du är detaljhandlare, partihandlare eller bedriver gränsöverskridande distansförsäljning.

Nedan följer en läshänvisning till vilka avsnitt som kan vara relevanta att läsa beroende på vilken verksamhet du bedriver.

Detaljhandel med tobaksfria nikotinprodukter till Sverige

1. Egenkontroll och egenkontrollprogram
2. Märkning och produktpresentation
3. Ålderskontroll
5. Marknadsföring
7. Kontroll av rapportering och produkthanmälan

8. Information och stöd

Detaljhandlare i övrigt

1. Egenkontroll och egenkontrollprogram
2. Märkning och produktpresentation
3. Ålderskontroll
4. Identitets- och säkerhetsmärkning
5. Marknadsföring
6. Krav på mängd och innehåll
7. Kontroll av rapportering och produkthanmälan
8. Informering och stöd

Partihandlare

1. Egenkontroll och egenkontrollprogram
2. Märkning och produktpresentation
4. Identitets- och säkerhetsmärkning
8. Information och stöd

Gränsöverskridande distansförsäljning

Gränsöverskridande distansförsäljning: försäljning av tobaksvaror och elektroniska cigaretter och påfyllningsbehållare, där, vid tidpunkten för beställningen av varan eller produkten, konsumenten finns i Sverige och återförsäljningsstället i ett annat land.

1. Egenkontroll och egenkontrollprogram
2. Märkning och produktpresentation
3. Ålderskontroll
4. Identitets- och säkerhetsmärkning
5. Marknadsföring
6. Krav på mängd och innehåll
7. Kontroll av rapportering och produkthanmälan
8. Information och stöd

Ordförklaringar

I publikationen används vidare de här uttrycken:

Detaljhandel – försäljning till konsumenter

Partihandel - annan försäljning än detaljhandel

Fysiskt försäljningsställe – en viss lokal eller ett annat avgränsat utrymme för detaljhandel

Webbplats – försäljning via internet som inte är definierad som gränsöverskridande

*E-cigarett*er – elektroniska cigaretter och påfyllningsbehållare som innehåller nikotin

Tobaks- och nikotinprodukter – tobaksvaror och elektroniska cigaretter och påfyllningsbehållare samt tobaksfria nikotinprodukter om det avser samtliga produktkategorier.

Praxis – avgörande från domstolar eller myndigheter i form av domar eller beslut

Prejudikat – mål som avgjorts i högsta instans

1. Egenkontroll och egenkontrollprogram

Syftet med egenkontroll och egenkontrollprogram

Ett stöd för dig som säljer tobaks- och nikotinprodukter

Syftet med egenkontroll och egenkontrollprogram är att du som säljer tobaks- och nikotinprodukter ska driva verksamheten så att den kan leva upp till lagens krav.

Det är viktigt att egenkontrollprogrammet är

aktuellt

förankrat hos personalen och

lämpligt för verksamheten

Reglerna om egenkontroll och egenkontrollprogram

Du som näringsidkare ska bedriva egenkontroll. Det innebär att du ska se till att verksamheten bedrivs utifrån gällande regler som finns i lagen om tobak och liknande produkter, lagen om tobaksfria nikotinprodukter och Folkhälsomyndighetens föreskrifter om egenkontrollprogram.

Ett egenkontrollprogram som är lämpligt för verksamheten

Egenkontrollprogrammet ska vara lämpligt för just din verksamhet. Det innebär att det behöver vara anpassat efter till exempel:

storleken på verksamheten,

antalet anställda,

om det finns extrapersonal,

antalet kassor

ett stort utbud av varor och produkter

hur försäljningen sker.

Bedrivs försäljning i fysisk butik eller webbutik, eller på båda dessa sätt, krävs det ett egenkontrollprogram anpassat efter detta.

Även vid ett tillstånd att sälja tobaksvaror som gäller för viss tid ska det finnas ett egenkontrollprogram. Det ska då vara lämpligt för den verksamheten.

I Folkhälsomyndighetens föreskrifter om egenkontrollprogram anges vilka rutiner egenkontrollprogrammet minst ska innehålla. Observera att innehållet delvis beror på om du bedriver detaljhandel eller partihandel, eller om du bedriver gränsöverskridande distansförsäljning.

Egenkontrollprogrammet ska följas upp och uppdateras

För att egenkontrollprogrammet ska vara aktuellt måste det regelbundet följas upp och uppdateras. Detta enligt Folkhälsomyndigheten föreskrifter om egenkontrollprogram.

Regelbunden uppföljning betyder att du kontrollerar att rutinerna fungerar och leder till en tillräcklig kontroll vid försäljning av tobaks- och nikotinprodukter i din verksamhet.

Du kan behöva uppdatera egenkontrollprogrammet, exempelvis om

reglerna ändras

utbudet av varor eller produkter ändras (till exempel om utbudet minskar eller ökar och du börjar sälja fler eller färre sorters varor eller produkter)

det kommit ny praxis eller prejudikat

egenkontrollprogrammet inte fungerar som det stöd det är tänkt att vara
egenkontrollprogrammet inte följer gällande lagstiftning.

Grundkrav på egenkontrollprogrammet

Det framgår av våra föreskrifter att oavsett om du bedriver detaljhandel eller partihandel ska alltid namnet på företaget och vilken verksamhet som det gäller för anges i egenkontrollprogrammet.

Det egenkontrollprogram som bifogas en tillståndsansökan, anmälan eller registrering ska vara skrivet på svenska eller engelska.

Det kan underlätta vid en tillsyn om kontaktuppgifter till ansvarig person för din verksamhet framgår av egenkontrollprogrammet.

Brister i egenkontrollprogrammet

Du ska ha kontroll över försäljningen och se till att din personal följer reglerna. Det är viktigt att du åtgärdar eventuella brister i egenkontrollprogrammet. Om reglerna i lagen om tobak och liknande produkter och lagen om tobaksfria nikotinprodukter eller anslutande föreskrifter inte följs kan kommunen besluta om administrativa påföljder mot dig som näringsidkare för att du ska rätta till bristerna. (Se mer i kapitel 8 Att informera och ge stöd till personalen). Som ett stöd för dig själv kan du dokumentera vilka åtgärder som gjorts, om en brist uppstår. Då blir det också lättare för dig att följa upp om bristen har rättats till.

Var ska egenkontrollprogrammet förvaras?

Det finns inga lagkrav på var ett egenkontrollprogram ska förvaras, men det är lämpligt att det finns tillgängligt vid en tillsyn.

Om du vill läsa mer

Om du vill läsa mer om vad bestämmelserna säger om egenkontrollprogram och egenkontroll hittar du information här:

Lag

5 kap. 6, 7 och 16 §§ lagen (2018:2088) om tobaksvaror och liknande produkter

18 § lagen (2022:1257) om tobaksfria nikotinprodukter

Föreskrifter

Folkhälsomyndighetens föreskrifter om egenkontrollprogram vid försäljning av tobaksvaror, elektroniska cigaretter och påfyllningsbehållare, samt tobaksfria nikotinprodukter, HSLF-FS 2024:4.

Förarbeten

Regeringens proposition 2004/05:118, Tobakskontroll – genomförande av WHO:s ramkonvention om tobakskontroll m.m. sid. 46 f. och 58.

Regeringens proposition 2016/17:132, Genomförande av tobaksproduktdirektivets bestämmelser om e-cigaretter, sid 60 f. och 96.

Regeringens proposition 2017/18:156, Ny lag om tobak och liknande produkter, sid. 65.

Regeringens proposition 2021/22:200 Hårdare regler för nya nikotinprodukter sid. 185

2. Märkning och produktpresentation

Kraven på märkning, produktpresentation och innehållsdeklaration finns i lag, förordning och anslutande föreskrifter.

Varför finns reglerna om märkning?

Tobaks- och nikotinbruk är förenat med hälsorisker, och för att minska användandet av tobaks- och nikotinprodukter är det viktigt att informera om deras skadeverkningar. Reglerna om produktpresentation finns för att skydda människors hälsa och säkerhet.

Vad säger reglerna om märkningen?

Hälsovarningar på förpackningar till tobaks- och nikotinprodukter

Förpackningar till tobaks- och nikotinprodukter ska vara försedda med hälsovarningar. Det betyder att förpackningarna ska ha texter som informerar om hälsoriskerna med att använda produkterna samt information om rökavvänjning på tobaksvaror för rökning. När det gäller cigaretter, rulltobak och tobak för vattenpipa ska förpackningarna också ha kompletterande bilder med tillhörande bildtexter.

Produktpresentation

Tobaks- och nikotinprodukter får inte märkas på ett sätt som kan locka till köp av produkterna. Det är därför exempelvis förbjudet att förse produkterna med en märkning som liknar ett livsmedel eller en kosmetisk produkt eller att antyda att de har miljöfördelar. För de flesta produkter är det också förbjudet att hänvisa till doft, smak eller tillsatser.

Innehållsdeklaration och informationsblad (medföljande information)

Förpackningar till tobaksfria nikotinprodukter och e-cigarett ska vara märkta med en innehållsdeklaration. Elektroniska cigaretter och påfyllningsbehållare ska dessutom ha ett informationsblad.

Vägledning om märkning och medföljande information

För mer information om märkning av tobaks- och nikotinprodukter och medföljande information hänvisas till Folkhälsomyndighetens vägledning om märkning.

[Vägledning för kommunernas tillsyn över märkning enligt lag om tobak och liknande produkter samt lag om tobaksfria nikotinprodukter — Folkhälsomyndigheten \(folkhalsomyndigheten.se\)](#)

Det här ska dina rutiner innehålla

Av rutinerna ska det framgå hur du som näringsidkare ser till att de varor och produkter som säljs till konsumenten är korrekt märkta. Av rutinerna ska det också framgå hur du säkerställer att det inte säljs några varor eller produkter som ger intrycket att vara mindre skadliga än andra, hänvisar till doft m.m. eller saknar medföljande information såsom bruksanvisning. Det skulle exempelvis kunna innebära rutiner för att varorna och produkterna kontrolleras vid leverans till butiken. Upptäcker du några felaktigt märkta varor och produkter får dessa inte tillhandahållas konsumenterna.

Det är tillverkaren och importören som ansvarar för att märkningen på produkten är rätt och för att en felmärkt vara eller produkt märks om på rätt sätt. Du som detaljhandlare av tobaks- och nikotinprodukter ansvarar för att du inte säljer felmärkta varor eller produkter till konsumenterna.

Informationsblad ska finnas i styckförpackningar till e-cigarett. I många fall kan du som detaljhandlare inte kontrollera innehållet genom att endast titta på förpackningarna. Enligt Folkhälsomyndighetens bedömning är det inte rimligt att du behöver öppna varje förpackning som säljs. När det finns en särskild anledning att kontrollera förpackningen kan du se till att förpackningarna innehåller ett informationsblad. Av rutinen kan det därför framgå vilken beredskap du som näringsidkare har för att avgöra när en förpackning kan behöva kontrolleras. Ett exempel på när det finns särskild anledning skulle kunna vara om en kund har uppmärksammat dig om att förpackningen saknar informationsblad.

Exempel på vad rutinerna kan innehålla

Beskrivning av hur märkningen kontrolleras.

Beskrivning av vad du och din personal gör när en vara eller produkt saknar märkning eller är felaktigt märkt.

Beskrivning av vad du eller din personal gör om du får vetskap om avsaknad eller brister gällande informationsblad

Om du vill läsa mer

Om du vill läsa mer om vad lagen och förarbetena säger om märkning och produktpresentation hittar du information här:

Lag

3 kap. 1-6 §§ lagen (2018:2088) om tobak och liknande produkter

7-8 §§ lagen (2022:1257) om tobaksfria nikotinprodukter

Förordning

3 kap. 1 och 9–12 §§ förordningen (2019:223) om tobak och liknande produkter

11-13 §§ förordningen (2022:1263) om tobaksfria nikotinprodukter

Föreskrifter

Folkhälsomyndighetens föreskrifter om utformningen av hälsovarningarnas placering på förpackning av tobaksvaror, HSLF-FS 2016:46

Folkhälsomyndighetens föreskrifter om elektroniska cigaretter och påfyllningsbehållare, HSLF-FS 2018:41 (3 kap. 1 §)

Folkhälsomyndighetens föreskrifter om tobaksfria nikotinprodukter HSLF-FS 2023:24 (6-10 §§)

Förarbeten

Regeringens proposition 1975/76:49 med förslag till lag om varningstext och innehållsdeklaration på tobaksvaror, sid. 9 f. och 21 f.

Regeringens proposition 1992/93:185, om tobakslag, sid. 32 f. och 57 f.

Regeringens proposition 2015/16:82, Åtgärder för ökad folkhälsa på tobaksområdet – genomförande av EU:s tobaksproduktdirektiv, sid. 36 ff. och 69 ff.

Regeringens proposition 2016/17:132, Genomförande av tobaksproduktdirektivets bestämmelser om e-cigaretter, sid. 33 f. och 86 f.

Regeringens proposition 2017/18:156, Ny lag om tobak och liknande produkter, sid. 72, 139 f. och 180 f.

Regeringens proposition 2021/22:200, Hårdare regler för nya nikotinprodukter sid. 148 ff.

3. Ålderskontroll

Krav på ålderskontroll

Varför finns reglerna om ålderskontroll?

Ett av de viktigaste syftena med lagen om tobak och liknande produkter och lagen om tobaksfria nikotinprodukter är att förhindra att barn och ungdomar hamnar i ett tobaks- och nikotinbruk. Det är endast ett fåtal som börjar röka och snusa efter tonåren. Nikotin kan skapa ett starkt beroende som kan vara mycket svårt att bryta. Forskningen visar att tillgängligheten/åtkomsten till tobaks- och nikotinprodukter har betydelse för om och när ungdomar börjar använda produkterna. Det är bland annat därför ålderskontrollen är så viktig.

Vad säger reglerna om ålderskontroll?

Det är inte tillåtet att sälja eller lämna ut tobaks- och nikotinprodukter till någon som inte har fyllt 18 år. Det är den som säljer eller lämnar ut tobaks- och nikotinprodukter som ska försäkra sig om att åldern är uppnådd. Finns det anledning att anta att tobaks- och nikotinprodukter kommer att lämnas över till någon som inte har fyllt 18 år, får den inte lämnas ut enligt lagen om tobak och liknande produkter eller lagen om tobaksfria nikotinprodukter.

Åldersgränsen gäller både vid försäljning till konsumenter och andra näringsidkare. Den gäller även vid gränsöverskridande distansförsäljning. Det betyder att köparens ålder ska kunna kontrolleras vid all försäljning, samt vid utlämnandet av varan även när försäljningen sker genom automater eller distanshandel, obemannade butiker eller liknande försäljning.

Det är ditt ansvar som näringsidkare att organisera försäljningen på ett sådant sätt att personer under 18 år inte kan köpa eller ta emot tobaks- och nikotinprodukter.

Det här ska rutinen innehålla

Du som näringsidkare ska se till att det finns rutiner för att förhindra att tobaks- och nikotinprodukter lämnas ut till någon som inte har fyllt 18 år.

Egenkontrollprogrammet ska beskriva rutinen för ålderskontroll. Som stöd kan följande användas:

Kontroll av legitimation i butik

Vid försäljning i butik ska den som säljer eller lämnar ut tobaks- och nikotinprodukter förvissa sig om att mottagaren har uppnått 18 års ålder. Detta kan ske genom att begära legitimation eller annat likvärdigt sätt om säljaren är osäker på kundens ålder. Ett riktmärke kan vara att alltid begära legitimation om kunden ser ut att vara under 25 år. Om han eller hon inte kan visa legitimation får tobaks- och nikotinprodukter inte lämnas ut.

Försäljning via webbhandel, automater

Det ställs samma krav på ålderskontroll vid försäljning via webbhandel och automater som vid försäljning i fysisk butik. Säljer du tobaks- och nikotinprodukter via dessa kanaler ska egenkontrollprogrammet innehålla rutiner som visar hur ålderskontrollen sker både vid försäljningen och vid utlämnandet av tobaks- och nikotinprodukter. Om försäljning sker via automat ska automaten finnas under uppsikt av personal, detta oavsett om det finns en åldersgräns för att få tillträde till lokalen

Exempel på vad rutinen kan innehålla

beskrivning av rutinerna för ålderskontroll vid kassan.

rutiner för när kunden ska visa legitimation.

beskrivning hur ålderskontroll sker vid försäljning och mottagandet av tobaks- och nikotinprodukter vid webbhandel

beskrivning hur ålderskontroll sker vid försäljning och mottagandet av tobaks- och nikotinprodukter vid försäljning via automater.

beskrivning var varuautomaten är placerad i butiken eller rummet och hur du håller den under uppsikt.

beskrivning av hur ni undviker att tobaks- och nikotinprodukter lämnas över till någon som är under 18 år.

Rättsfall

Överlämnande av stor del av egenkontrollen till annan

Kammarrätten i Sundsvalls dom den 17 december 2020 i mål 2752-20.

I målet som avsåg försäljning av tobaksvaror i automater uppställda i en annans lokaler (en nattklubb), hade sökanden överlämnat delar av egenkontrollen på ägaren av nattklubben där automaten stod uppställd. Det medförde att sökanden i stor utsträckning fick förlita sig på återrapportering från nattklubbsägaren. Det minskade sökandens möjligheter att själv uppmärksamma fel, brister och behov – liksom vilka åtgärder som behövdes vid försäljningsstället för att säkerställa egenkontrollen. Ett sådant överlämnande innebär därför enligt domstolen att sökanden inte kunde anses ha visat att verksamheten skulle komma att bedrivas i enlighet med lagen i fråga om egenkontroll och egenkontrollprogram.

Folkhälsomyndighetens bedömning

Folkhälsomyndigheten anser att motsvarande kan gälla vid försäljning av e-cigarett, påfyllningsbehållare och tobaksfria nikotinprodukter.

Överlämnande av ålderskontroll till annan

Kammarrätten i Göteborgs dom den 9 februari 2023 i mål nr 4039-22.

Sökanden ville bedriva distanshandel med tobaksvaror med hjälp av en postoperatör. Kommunen avslog ansökan med hänvisning till att sökandens rutiner för ålderskontroll i egenkontrollprogrammet inte bedömdes säkerställa att det gjordes en lämplig ålderskontroll vid utlämning av postoperatör.

Kammarrätten ansåg att tobakslagens bestämmelser om egenkontrollprogrammets utformning inte kan tolkas så restriktivt att det innebär ett hinder mot att bedriva detaljhandel genom distansförsäljning. En sådan verksamhet är till sin art utformad på ett sätt som innebär att kontrollen av mottagarens ålder måste utföras av en postoperatör eller dess ombud.

Enligt domstolen måste företagen, utöver att ha rutiner för ålderskontroll, även se till att den som lämnar ut försändelserna får kännedom om att de innehåller tobaksvaror och att hanteringen medför ett särskilt ansvar enligt lagen om tobak och liknande produkter.

Sökanden överklagade till Högsta förvaltningsdomstolen men nekades prövningstillstånd. Kammarrättens dom står därför fast.

Kammarrätten i Göteborg gjorde samma uttalanden i dom den 21 december 2022 i mål nr 1718-22. Också i det fallet överklagade sökanden domen till Högsta förvaltningsdomstolen men nekades prövningstillstånd.

Folkhälsomyndighetens bedömning

Folkhälsomyndigheten anser att motsvarande bör gälla vid distansförsäljning av e-cigarett, påfyllningsbehållare och tobaksfria nikotinprodukter.

Tydligt och klart meddelande om åldersgränsen

Varför finns regler om ett klart och synbart meddelande?

Syftet med meddelandet är att informera konsumenterna och därmed öka kunskapen om åldersgränsen. På så sätt blir meddelandet även ett stöd för personalen vid ålderskontroll.

Vad säger reglerna om kravet på ett tydligt och klart meddelande?

Oavsett om försäljningen bedrivs i fysisk butik eller via internet eller via automater ska det finnas ett tydligt och klart synbart meddelande med information om förbudet mot att sälja eller lämna ut tobaks- och nikotinprodukter till någon som inte har fyllt 18 år.

Exempel på vad rutinen kan innehålla

Beskriv placeringen på meddelandet på försäljningsstället. Du kan exempelvis i rutinen infoga en bild på meddelandet/meddelandena.

Om du vill läsa mer

Om du vill läsa mer om vad lagen och förarbetena säger om ålderskontroll och meddelanden hittar du information här:

Lag

5 kap. 18-19 §§ lagen (2018:2088) om tobak och liknande produkter

19 § lagen (2022:1257) om tobaksfria nikotinprodukter

Förarbeten

Regeringens proposition 1995/96:228, Åldersgräns vid tobaksköp, sid. 17 f. och 25 f.

Regeringens proposition 2004/05:118, Tobakskontroll – genomförande av WHO:s ramkonvention om tobakskontroll m.m. sid. 20 f. och 57.

Regeringens proposition 2016/17:132, Genomförande av tobaksproduktdirektivets bestämmelser om e-cigaretter, sid 59 f. och 93 f.

Regeringens proposition 2017/18:156, Ny lag om tobak och liknande produkter, sid. 199.

Regeringens proposition 2021/22:200, Hårdare regler för nya nikotinprodukter sid. 191

4. Identitets- och säkerhetsmärkning

Allmänt om identitets- och säkerhetsmärkning

Styckförpackningar till tobaksvaror ska ha en unik identitetsmärkning och en säkerhetsmärkning. Om förpackningen inte har en identitets- och en säkerhetsmärkning får tobaksvaran inte säljas till konsumenten.

Syftet med reglerna om spårbarhets- och säkerhetsmärkning är att motverka den olagliga handeln med tobaksvaror. Reglerna finns i EU: s tobaksproduktdirektiv och har införts i svensk rätt genom bestämmelser i lag om tobak och liknande produkter, förordningen om tobak och liknande produkter samt Folkhälsomyndighetens föreskrifter.

Genom den unika identitetsmärkningen är det möjligt att spåra tobaksvarorna och bland annat se var de är tillverkade, vilket datum de är tillverkade och leveransvägen från tillverkning till detaljhandeln.

Genom säkerhetsmärkningen är det möjligt att kontrollera att en tobaksvara inte är illegal.

Enligt Folkhälsomyndighetens föreskrifter ska ett egenkontrollprogram innehålla rutiner för hur du som näringsidkare säkerställer att styckförpackningar av tobaksvaror uppfyller kraven på identitets- och säkerhetsmärkning

Om du vill läsa mer

Om du vill läsa mer om vad lagen och förarbetena säger om identitets- och säkerhetsmärkning hittar du information här:

[Spårbarhetsmärkning och säkerhetsmärkning av tobaksvaror — Folkhälsomyndigheten \(folkalsomyndigheten.se\)](#)

Lag

3 kap. 7 § lagen (2018:2088) om tobak och liknande produkter.

Föreskrifter

Folkhälsomyndighetens föreskrifter om säkerhetsmärkning på styckförpackningar av tobaksvaror, HSLF 2019:4.

Förarbeten

Regeringens proposition 2017/18:156, Ny lag om tobak och liknande produkter, sid. 109 ff. och 183 ff.

EU-rättsliga dokument

Europaparlamentets och rådets direktiv 2014/40/EU av den 3 april 2014 om tillnärmning av medlemsstaternas lagar och andra författningar om tillverkning, presentation och försäljning av tobaksvaror och relaterade produkter och om upphävande av direktiv 2001/37/EG.

Kommissionens genomförandeförordning (EU) 2018/574 av den 15 december 2017 om tekniska standarder för inrättande och drift av ett spårbarhetssystem för tobaksvaror.

Kommissionens genomförandebeslut (EU) 2018/576 av den 15 december 2017 om tekniska standarder för säkerhetsmärkning som ska tillämpas på tobaksvaror.

UTKAST

5. Marknadsföring

Informationen i detta kapitel är hämtat från Konsumentverket som är den nationella myndighet som är ansvarig när det gäller tillsyn över marknadsföring.

Varför finns reglerna om marknadsföring?

Restriktioner när det gäller reklam och marknadsföring är en viktig del för att motverka att försäljningen av tobaks- och nikotinprodukterna ökar. De allvarliga hälsoeffekter som tobaks- och nikotinbruket för med sig är väl kända. Lagstiftaren vill framförallt motverka att barn och ungdomar lockas till att börja använda tobaks- och nikotinprodukter. Tobaks- och nikotinprodukterna får inte skönmålas eller framstå som mindre skadliga än vad de är.

Vad säger reglerna om marknadsföring av tobaksvaror på försäljningsstället?

Marknadsföring av tobaksvaror är förbjudet. Däremot är det tillåtet med vissa meddelanden inne på försäljningsstället, till exempel neutral information om att du säljer tobaksvaror samt varulistor och prislister. Reglerna för marknadsföring av tobaksvaror finns i lagen om tobak och liknande produkter och i Konsumentverkets allmänna råd om marknadsföring av tobaksprodukter (KOVFS 2009:7).

Om du vill läsa mer hittar du mer information om hur meddelandena får vara utformade på Konsumentverkets hemsida:

[Marknadsföring av tobak - för företag | För företagare | Konsumentverket](#)

Kommersiella meddelanden (till exempel varulistor och prislister) på försäljningsställen ska placeras så att de, i den mån det är möjligt, inte kan ses utifrån. Kommersiella meddelanden om tobaksvaror bör bara finnas på den plats på försäljningsstället där tobaksvarorna säljs. Meddelanden får inte utformas på ett sätt att dessa tilltalar barn.

Det är förbjudet med gratisutdelning av tobaksvaror eller presenter, erbjudanden om olika förmåner, rabatter och tävlingar vid köp av tobaksvaror.

Indirekt marknadsföring

Det finns även regler om så kallad indirekt marknadsföring av tobaksvaror. Med detta avses när du marknadsför en annan vara än en tobaksvara, eller en tjänst eller ett varukännetecken som, helt eller delvis, används för en tobaksvara eller som är registrerat eller inarbetat för en tobaksvara.

Vad säger reglerna om marknadsföring av e-cigarett på försäljningsstället?

Det finns inga särskilda regler i lagen om tobak och liknande produkter över hur e-cigarett får marknadsföras på försäljningsstället. Marknadsföringen måste dock följa de generella reglerna i marknadsföringslagen (2008:486) som säger att marknadsföring bland annat inte får vara vilseledande eller aggressiv. Inne på fysiska försäljningsställen är det tillåtet att använda sådana kommersiella meddelanden för elektroniska cigaretter och påfyllningsbehållare som inte är påträngande, uppsökande eller uppmanar till bruk av sådana produkter.

Mer information om marknadsföring på försäljningsstället hittar du här:

[Hur du får marknadsföra tobak, e-cigarett och tobaksfria nikotinprodukter - för företag | För företagare | Konsumentverket](#)

Vad säger reglerna om marknadsföring av tobaksfria nikotinprodukter

Vid marknadsföring av tobaksfria nikotinprodukter till konsumenter ska särskild måttfullhet iaktas. Kravet på särskild måttfullhet gäller vid all marknadsföring oavsett var reklamen eller marknadsföringen förekommer. Reklam eller andra marknadsföringsåtgärder får inte vara påträngande, uppsökande eller uppmana till bruk av tobaksfria nikotinprodukter.

Hänvisning till produktens smak får endast göras om det är motiverat av konsumentens behov av produktinformation.

Marknadsföringen får inte riktas särskilt till eller skildra barn eller ungdomar som inte har fyllt 25 år.

Mer information om regler kring marknadsföring av tobaksfria nikotinprodukter hittar du här:

[Hur du får marknadsföra tobak, e-cigarett och tobaksfria nikotinprodukter - för företag | För företagare | Konsumentverket](#)

Det här bör rutinen innehålla

Tänk på att reglerna skiljer sig åt mellan tobaksvaror, e-cigarett och påfyllningsbehållare samt tobaksfria nikotinprodukter.

Exempel på vad rutinen kan innehålla

Beskriv hur du säkerställer att kommersiella meddelanden i butiken följer reglerna. Ge gärna exempel på vilka kommersiella meddelanden som tillåts.

Om du använder kommersiella meddelanden i butiken, beskriv var dessa är placerade.

Beskriv hur du har säkerställt att det inte finns reklam i butiken som riktar sig mot barn eller ungdomar.

Beskriv hur du säkerställer att kunderna inte erbjuds gratisprover, rabatter, tävlingar eller liknande i butiken.

UTKAST

6. Krav på mängd och innehåll

Varför finns reglerna om mängd och innehåll?

Syftet med reglerna om viss mängd och innehåll i förpackningarna är att det inte ska vara möjligt att sälja styckvis till ett billigt pris. Detta kan locka barn och ungdomar att köpa varorna.

Tobaksvaror

Vid försäljning till konsumenter får en näringsidkare bara tillhandahålla

styckförpackningar med cigaretter som innehåller minst 20 cigaretter

styckförpackningar med rulltobak som innehåller tobak som väger minst 30 gram.

styckförpackningar med portionsförpackat snus som innehåller tobak, som innehåller minst 20 portioner.

De här tobaksvarorna får man alltså inte sälja i förpackningar som innehåller mindre mängder än ovan. Det är exempelvis inte tillåtet att öppna en cigarettförpackning och sälja cigaretter styckvis. När det gäller snusstockar och cigarettlimpor ska varje enskild förpackning i stockarna/limporna uppfylla ovanstående krav.

I vissa fall kan du som detaljhandlare inte kontrollera mängden genom att endast titta på förpackningarna. Om du tror att förpackningen inte innehåller rätt mängd kan du behöva öppna förpackningen för att kontrollera mängden. Av rutinen är det bra att det framgår vilken beredskap du som näringsidkare har för att avgöra när en förpackning kan behöva kontrolleras. Ett exempel på när det finns särskild anledning skulle kunna vara om en kund har uppmärksammat er om att mängden i förpackningen inte är korrekt.

E-cigaretter

Vad säger reglerna om mängden i e-cigaretter

För e-cigaretter gäller bl.a. följande

ska ha ändamålsenliga påfyllningsbehållare som inte överstiger 10 ml

vätskemängden i engångscigaretter och engångspatroner får inte överstiga 2 milliliter.

de får inte innehålla vätska med mer nikotin än 20 milligram per milliliter

Bakom regleringen av innehåll och utformning hos dessa produkter finns en önskan på EU-nivå om gemensamma säkerhetskrav och ett beaktande av ett högt folkhälsoskydd.

Det här ska rutinen innehålla

Rutinen ska innehålla en beskrivning av hur du som näringsidkare säkerställer att du och din personal inte säljer förpackningar med mindre mängd än vad som anges.

Om du vill läsa mer

Lag

5 kap. 14 § lagen (2018:2088) om tobak och liknande produkter.

Förordning

2 kap. 9-10 § förordningen (2019:223) om om tobak och liknande produkter

Förarbeten

Regeringens proposition 2004/05:118, Tobakskontroll – genomförande av WHO:s ramkonvention om tobakskontroll m.m. sid. 20 f. och 57 f.

Regeringens proposition 2015/16:82, Åtgärder för ökad folkhälsa på tobaksområdet – genomförande av EU:s tobaksproduktdirektiv, sid. 48 och 72.

Regeringens proposition 2016/17:132, Genomförande av tobaksproduktsdirektivets bestämmelser om e-cigarett, sid. 29 ff. och 85

Regeringens proposition 2017/18:156, Ny lag om tobak och liknande produkter, sid. 104 ff. och 198.

7. Kontroll av rapportering och produktanmälan

Vad säger reglerna om rapportering och anmälan av tobaks- och nikotinprodukter?

Rapportering av ingredienser i tobaksvaror

Tillverkare och importörer av tobaksvaror ska till Folkhälsomyndigheten lämna uppgifter om ingredienser och kvantiteter av dessa ingredienser i tobaksvaror.

Tobaksvaror som inte rapporterats till Folkhälsomyndigheten får inte tillhandahållas konsumenterna på marknaden.

Anmälan av nya tobaksvaror

Tillverkare och importörer ska anmäla nya tobaksvaror som de avser att tillhandahålla konsumenterna på den svenska marknaden till Folkhälsomyndigheten.

En ny tobaksvara som inte har anmälts till Folkhälsomyndigheten får inte tillhandahållas konsumenterna på den svenska marknaden.

Med ny tobaksvara menas en tobaksvara som inte tillhör någon av kategorierna cigaretter, rulltobak, piptobak, tobak för vattenpipa, cigarrer, cigariller, tobak för användning i näsan eller tobak för användning i munnen.

Produktanmälan av elektroniska cigaretter och påfyllningsbehållare

Tillverkare och importörer av e-cigaretter ska anmäla alla sådana produkter som de avser att tillhandahålla konsumenterna på den svenska marknaden till Folkhälsomyndigheten.

E-cigaretter som inte har anmälts till Folkhälsomyndigheten får inte tillhandahållas konsumenterna på den svenska marknaden.

Produktanmälan tobaksfria nikotinprodukter

Tillverkare och importörer ska till Folkhälsomyndigheten anmäla alla tobaksfria nikotinprodukter som de avser att tillhandahålla konsumenterna på marknaden. Tobaksfria nikotinprodukter får inte tillhandahållas konsumenterna på marknaden om en sådan anmälan inte har gjorts.

Det här ska rutinen innehålla

Rutinen ska enligt föreskrifterna innehålla uppgifter om hur du säkerställer att du och din personal inte säljer tobaks- och nikotinprodukter som inte är rapporterade eller anmälda. En del av rutinen skulle alltså kunna vara att kontinuerligt bevaka

den lista med anmälda och inrapporterade tobaks- och nikotinprodukter som Folkhälsomyndigheten publicerar på sin webbplats.

[Lista på rapporterade tobaksvaror.](#)

[Lista på anmälda e-cigarettor.](#)

[Tobaksfria nikotinprodukter \(fohm.dmz\)](#)

Om du vill läsa mer

Lag

2 kap. 2, 4 och 7 §§ lagen (2018:2088) om tobak och liknande produkter

Förordning

2 kap. 1-8 §§ förordning (2019:223) om tobak och liknande produkter

Föreskrifter

Folkhälsomyndighetens föreskrifter om rapportering av ingredienser i tobaksvaror, årlig rapportering om marknadsundersökningar m.m. och utökad rapporteringsskyldighet samt anmälan och rapportering av nya tobaksvaror, HSLF-FS 2016:45.

Folkhälsomyndighetens föreskrifter om tobaksfria nikotinprodukter, HSLF-FS 2023:24.

Folkhälsomyndighetens föreskrifter om egenkontrollprogram vid försäljning av tobaksvaror, elektroniska cigaretter och påfyllningsbehållare samt tobaksfria nikotinprodukter, HSLF-FS 2024:4

Förarbeten

Regeringens proposition 2015/16:82, Åtgärder för ökad folkhälsa på tobaksområdet – genomförande av EU:s tobaksprodukt direktiv, sid 26 f., 55 f. och 73 f.

Regeringens proposition 2015/16:132, Genomförandet av tobaksprodukt direktivets bestämmelser om e-cigarettor, sid 27f. och 84 f.

Regeringens proposition 2017/18:156, Ny lag om tobak och liknande produkter, sid 176 f.

Regeringens proposition 2021/22:200 Hårdare regler för nya nikotinprodukter, sid 141

8. Information och stöd till personalen

Vad säger reglerna om information och stöd till personalen?

Den som bedriver detaljhandel med tobaks- och nikotinprodukter och partihandel med tobaksvaror är ansvarig för att verksamheten uppfyller de krav som ställs i lagen om tobak och liknande produkter samt lagen om tobaksfria nikotinprodukter. I många fall är det anställda som utför själva försäljningen och inte du som är huvudansvarig för verksamheten. Det är därför viktigt att personalen får både den information och det stöd som den behöver för att kunna följa reglerna.

I fråga om tobaksvaror finns det ett uttalat lagkrav på att näringsidkaren ska ge personalen den information och det stöd som den behöver. Vid försäljning av e-cigarettor finns ett sådant krav uttalat i lagens förarbeten.

För tobaksfria nikotinprodukter finns det däremot inget sådant krav i lag eller förarbeten. Till skillnad från vad som gäller vid försäljning av tobaksvaror och e-cigarettor finns det därför inget krav i föreskrifterna på att ett egenkontrollprogram för försäljning av tobaksfria nikotinprodukter ska innehålla rutiner som säkerställer att personalen får den information och det stöd som den behöver för att kunna följa reglerna i lagen. Enligt Folkhälsomyndighetens bedömning är det ändå lämpligt att den som bedriver handel med sådana produkter ger personalen information och stöd så att den kan följa reglerna.

Det här ska ditt egenkontrollprogram ha rutiner om

Vid försäljning av tobaksvaror och e-cigarettor ska det framgå av egenkontrollprogrammet hur du som näringsidkare eller partihandlare säkerställer att din personal får tillräckligt med information och stöd för att kunna följa lagen.

Ge information

Se till att all personal får information om nedanstående. Det är viktigt att personalen har kunskap om vilka regler som gäller vid försäljning av tobaksvaror och e-cigarettor. Ha gärna ett system som ser till att all personal har fått relevant och nödvändig kunskap.

Åldersgränsen

Åldersgränsen för att sälja eller lämna ut tobaks- och nikotinprodukter är 18 år. Det är viktigt att personalen informeras och har god kännedom om detta. (Läs mer i kapitel 3 Ålderskontroll och klart och tydligt meddelande.)

Det är inte tillåtet att sälja eller lämna ut tobaks- och nikotinprodukter om man misstänker att den kommer lämnas vidare till en person under 18 år. (Läs mer i kapitel 3 Ålderskontroll och klar och tydligt meddelande.)

Rapporterade och anmälda produkter

Vid detaljhandel med tobaksvaror och e-cigarett ska det av egenkontrollprogrammet framgå hur du som näringsidkare säkerställer att tobaksvarorna som säljs är rapporterade eller anmälda enligt lagen om tobak och liknande produkter.

Vid försäljning av tobaksfria nikotinprodukter ska det framgå av egenkontrollprogrammet hur du som näringsidkare säkerställer att produkterna är anmälda enligt lagen om tobaksfria nikotinprodukter.

Märkning av förpackning

Det finns lagkrav på hur tobaks- och nikotinprodukter ska vara märkta, det är straffbart för en näringsidkare att sälja produkter som är felaktigt märkta. (Läs mer i kapitel 2 Märkning och produktpresentation).

Mängden tobak i förpackningar

Det finns minimikrav på antalet cigaretter, mängden rulltobak och antalet snusportioner som förpackningarna ska innehålla vid försäljning om det är snus som innehåller tobak. (Läs mer i kapitel 6 Mängden tobak i en förpackning för vissa tobaksvaror.)

Mängden nikotin i vätska

En e-cigarett eller påfyllningsbehållare får inte innehålla vätska med mer nikotin än 20 milligram per milliliter, de ska ha ändamålsenliga påfyllningsbehållare som inte överstiger 10 ml, vätskemängden i engångscigaretter och engångspatroner får inte överstiga 2 milliliter.

Marknadsföring

Det är tillåtet med viss marknadsföring inne på försäljningsstället, till exempel neutral information om att du säljer tobaksvaror samt varulistor och prislister. (Läs mer i kapitel 5 Marknadsföring.) Det ska finnas rutiner som säkerställer att reklam och annan marknadsföring på eller i anslutning till försäljningsstället inte går utöver vad som är tillåtet.

Spårbarhets- och säkerhetsmärkning

Den illegala handeln med tobaksvaror ska motverkas med det EU-gemensamma systemet för spårbarhet och säkerhetsmärkning. (Läs mer i kapitel 4 Identitets- och säkerhetsmärkning.)

Kontroll av tillstånd (partihandlare)

Som partihandlare har du ansvar att se till att den som köper tobaksvaror har tillstånd. Det finns inget krav på att ni ska kontrollera tillståndet vid varje köp, men

i lag om tobak och liknande produkter står det att ni som partihandlare ska förvissa er om att den ni säljer till har tillstånd att sälja tobaksvaror.

Det här kan vara bra att ha med i egenkontrollprogrammet

Nedan finns exempel på rutiner som inte framgår klart och tydligt i lagtext, föreskrifter eller förordningar att informationen måste finnas med i ett egenkontrollprogram. Folkhälsomyndigheten bedömer att en näringsidkare kan ha med detta i sitt egenkontrollprogram för att ha ett väl täckande egenkontrollprogram.

Information till personalen gällande reglerna om tobaksfria nikotinprodukter

Som nämnts tidigare i publikationen finns det inte uttalat i lag eller förarbeten att den som är ansvarig för verksamheten måste informera personalen om bestämmelserna i lag om tobaksfria nikotinprodukter. Enligt Folkhälsomyndighetens uppfattning är det ändå lämpligt att näringsidkaren ger sådan information till sin personal. För att det inte ska glömmas bort kan det därför tas med i egenkontrollprogrammet.

Straffansvar

Det kan vara bra att alla anställda vet att det finns ett personligt straffansvar i lagen om tobak och liknande produkter samt lag om tobaksfria nikotinprodukter som innebär att näringsidkaren och personalen kan dömas till böter eller fängelse i högst 6 månader.

Kontrollköp av kommunen

För att undersöka om ett försäljningsställe har bra rutiner för ålderskontroll kan kommunen göra kontrollköp. Detta innebär att en person som är över 18 år men som kan uppfattas som yngre testar om det är möjligt att handla varorna eller produkterna utan att visa legitimation. (Läs mer i kapitel 3 Ålderskontroll och klart och tydligt meddelande.)

Stöd vid konfliktsituationer

Personal som säljer eller lämnar ut tobaks- och nikotinprodukter kan hamna i konfliktfyllda situationer, till exempel om den som vill köpa varan eller produkten inte vill visa legitimation eller vid misstanke om langning. Det är viktigt att du ger personalen det stöd som de behöver för att hantera dessa situationer, och det gäller särskilt för ung och oerfaren personal. Unga personer kan exempelvis få stöd från mer erfaren personal som finns tillgänglig under hela arbetspasset. Ett annat exempel är att lägga försäljningen till en särskild kassa med erfaren personal.

Exempel på vad rutinen kan innehålla

Beskriv hur du säkerställer att personalen har fått information och utbildning om reglerna.

Beskriv hur ofta personalen informeras eller utbildas om reglerna.

Ange om du använder dig av extern eller intern utbildning eller information.

Ange om det dokumenteras någonstans att du har informerat eller utbildat personalen.

Beskriv rutinen för hur oerfaren och ung personal ges extra stöd.

Innan nyanställda börjar sälja tobaks- och nikotinprodukter är det viktigt att de känner sig trygga i hur de ska hantera konfliktfyllda situationer och vet vem de kan vända sig till för att få hjälp.

Beskriv rutinen för att ge information och stöd till personalen.

Beskriv hur personalen får stöd i att hantera konfliktfyllda situationer.

Ange om det finns mer erfaren personal som nyanställda och unga personer kan ta hjälp av under arbetspasset.

Det är lämpligt att regelbundet gå igenom egenkontrollprogrammet och reglerna för försäljning med personalen. Dokumentera gärna detta för att säkerställa att alla i personalen har fått information och utbildning. Beskriv hur genomgången sker och hur ofta.

Om du vill läsa mer

Om du vill läsa mer om vad lagen och förarbetena säger om information och stöd till personalen hittar du information här:

Lag

2 kap. 2 § lagen (2018:2088) om tobak och liknande produkter

2 kap. 3 § lagen (2018:2088) om tobak och liknande produkter

2 kap. 7 § lagen (2018:2088) om tobak och liknande produkter

5 kap. 10 § lagen (2018:2088) om tobak och liknande produkter

5 kap. 12 § lagen (2018:2088) om tobak och liknande produkter

5 § lagen (2022:1257) om tobaksfria nikotinprodukter

Föreskrifter

Folkhälsomyndighetens föreskrifter om egenkontrollprogram vid försäljning av tobaksvaror, elektroniska cigaretter och påfyllningsbehållare HSLF-FS 2019:20

Förarbeten

Regeringens proposition 2009/10:207, Olovlig tobaksförsäljning, sid. 16 f. och 35.

Regeringens proposition 2016/17:132, Genomförande av tobaksproduktdirektivets bestämmelser om e-cigarett, sid. 96.

Regeringens proposition 2017/18:156, Ny lag om tobak och liknande produkter, sid. 72 f. och 197.

UTKAST

Hjälpfrågor vid utformningen av egenkontrollprogrammet

Nedanstående är exempel på frågor som du kan använda som stöd när du skriver ett egenkontrollprogram. Det är den enskilda kommunen som beslutar om egenkontrollprogrammet uppfyller lagens krav.

Ålderskontroll, styckförsäljning

Beskriv hur du säkerställer att ingen under 18 år får köpa tobaks- och nikotinprodukter. Beskriv även vilka rutiner du har för ålderskontroll om försäljningen sker via automat, webbhandel eller liknande.

Tobaks- och nikotinprodukter får inte säljas vid misstanke om att köparen kommer lämna över varan eller produkten till annan som inte fyllt 18 år.

Beskriv hur du gör om du misstänker att tobaks- och nikotinprodukter eventuellt kommer att lämnas över till någon som inte fyllt 18 år.

Bestämmelsen gäller oavsett hur försäljning sker, alltså även vid försäljning via automat, webbhandel eller liknande.

Ange var meddelande med information om 18-årsgräns finns på försäljningsstället, samt hur den ser ut (storlek, färg etc., bifoga gärna en bild). Detta gäller även vid försäljning via automat, webbhandel eller liknande.

Har du någon rutin för att följa upp hur personalen hanterar kravet på ålderskontroll? I så fall, vilken?

♦ Nej.

♦ Ja, beskriv nedan.

På vilket sätt hanterar du problematiska situationer, exempelvis om kunden inte kan visa någon legitimation?

Om personalen är osäker på kundens ålder ska de begära legitimation. Det kan vara svårt att enbart genom utseendet bedöma en ungs ålder. Ett sätt att försäkra sig om att en person fyllt 18 år är att begära legitimation av alla som ser ut att vara under 25 år. Om kunden inte har fyllt 18 år får tobaks- och nikotinprodukter inte säljas eller lämnas ut. Vilka rutiner har du för att uppfylla ovanstående krav?

Hur ofta informeras eller utbildas personalen om kravet på ålderskontroll och om övriga bestämmelser vid försäljning av tobaks- och nikotinprodukter?

Lag om tobak och liknande produkter samt lag om tobaksfria nikotinprodukter ställer inga krav på åldern hos den som står i kassan och säljer tobak. Däremot måste kassapersonalen vara införstådd med bestämmelserna och ha en möjlighet att vägra sälja tobaks- och nikotinprodukter till den som inte är 18 år. I många fall är detta svårt för en person som inte själv har fyllt 18 år, och unga anställda bör därför få särskilt stöd. Vilket särskilt stöd ger du till ung

personal för att hantera svåra situationer i samband med försäljning av tobaks- och nikotinprodukter?

Information och stöd till personalen

En näringsidkare som säljer tobaksvaror och e-cigarett till konsumenter ska ge personalen den information och det stöd som behövs för att de ska kunna följa lagen om tobak och liknande produkter. Det är också viktigt att all personal som arbetar i kassan och lämnar ut tobaksvaror och e-cigarett känner till sitt personliga straffansvar i samband med försäljningen. På vilket sätt informeras eller utbildas personalen om, sitt personliga straffansvar och övriga bestämmelser vid försäljning av tobaksvaror och e-cigarett ?

En näringsidkare som säljer tobaksfria nikotinprodukter har enligt gällande bestämmelser inte någon informationsplikt mot sina anställda. Men det finns krav på att du och dina anställda ändå följer gällande bestämmelser. På vilket sätt informeras eller utbildas personalen om sitt personliga straffansvar och övriga bestämmelser vid försäljning av tobaksfria nikotinprodukter?

Beskriv hur du säkerställer att personalen på försäljningsstället kontinuerligt har god kännedom om egenkontrollprogrammet och hur ni ger personalen den information och det stöd som behövs för att personalen ska kunna följa de lagar och regler som gäller för er verksamhet.

Märkning

Beskriv hur du kontrollerar att de tobaks- och nikotinprodukter du säljer har korrekt märkning och innehållsdeklaration. Beskriv även vad du gör om en produkt är felmärkt. Det är inte tillräckligt att hänvisa till partihandlarens ansvar.

Beskriv hur du säkerställer att personer som kommer i kontakt med tobaks- och nikotinprodukter har kunskap om hur dessa produkter ska vara korrekt märkta.

Beskriv hur du kontrollerar att de styckförpackningar till tobaksvaror som du säljer uppfyller kraven på identitets- och säkerhetsmärkning enligt 3 kap. 7 § lagen om tobak och liknande produkter.

Marknadsföring

Beskriv hur du ser till att du följer reglerna för reklam och marknadsföring av tobaks- och nikotinprodukter.

Beskriv var någonstans och på vilket sätt tobaks- och nikotinprodukter marknadsförs i er butik.

Beskriv vilka åtgärder du vidtar för att vara säker på att följa reglerna om att marknadsföring av tobaks- och nikotinprodukter inte får rikta sig till barn, unga, inte erbjuda gratisprover etc.

Mängden i förpackning

Det är inte tillåtet att sälja cigaretter, rulltobak och snus som innehåller tobak om styckförpackningen inte uppfyller följande bestämmelser:

En styckförpackning med

1. cigaretter ska innehålla minst 20 cigaretter,
2. rulltobak ska innehålla tobak som väger minst 30 gram, och
3. portionsförpackat snus ska innehålla minst 20 portioner.

Anledningen är att varorna ska bli mindre tillgängligt för unga personer. Har du någon rutin för att kontrollera denna bestämmelse följs?

♦ Nej.

♦ Ja, beskriv nedan.

Allmänt om egenkontrollprogrammet och utbildning

Butikens egenkontrollprogram ska vara anpassat, följas upp samt uppdateras regelbundet. Beskriv på vilket sätt du följer upp att ert egenkontrollprogram fungerar i er verksamhet. Hur ofta sker uppföljning av egenkontrollprogrammet

Vilka åtgärder vidtas om det uppstår brister, såsom att bestämmelserna i lagen eller att egenkontrollprogrammet inte följs?

Den som bedriver partihandel med tobaksvaror får endast sälja sådana varor till den som har försäljningstillstånd. Säljaren ska förvissa sig om att köparen har sådant tillstånd. Hur uppfyller du detta krav som partihandlare?

UTKAST

UTKAST